

Doctor of Philosophy in Social Sciences Association
Ramkhamhaeng University

กลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง RAMKHAMHAENG UNIVERSITY STRATEGIES FOR ENHANCING THE PRODUCTION OF RESEARCH FOR UTILIZATION

ดร.จำเนียร ชุนทโสภาค¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์และศึกษาปัญหา อุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในเชิงสาธารณะเชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ และงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative method)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ กลยุทธ์ในการส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีการสร้างงานวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ เช่น การกำหนดกรอบการสร้างงานวิจัยโดยการสนับสนุนงบประมาณ พร้อมกับการบูรณาการความรู้ของอาจารย์ทุกคณะ/สำนัก มาทำงานร่วมกัน (2) กลยุทธ์ด้านการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร เช่น ให้ค่าตอบแทน หรือ ใบประกาศเกียรติคุณแก่นักวิจัยที่สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ (3) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาบุคลากร เช่น การสร้างเครือข่ายของนักวิจัย เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนักวิจัย เพื่อให้เกิดงานวิจัยที่มีการบูรณาการ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง และ (4) กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย เช่น จัดงานนิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ภายนอกมหาวิทยาลัยได้ทราบ เพื่อให้ผลงานของคณาจารย์มีโอกาสนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ (1) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เช่น ขาดการติดตาม และประเมินผลในการนำนโยบายที่เป็นผลจากงานวิจัยไปปฏิบัติ (2) ปัญหาและอุปสรรค ในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะเช่น ขาดระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อมโยงระบบการประชาสัมพันธ์ ที่ไม่ได้นำงานวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะ (3) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น ด้านการเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ไม่มีการบูรณาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกันเพื่อทำในเชิงพาณิชย์ (4) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานสร้างสรรค์ ซึ่งไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานสร้างสรรค์อย่างจริงจัง

คำสำคัญ : กลยุทธ์การส่งเสริมการสร้างงานวิจัย การนำไปใช้ประโยชน์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹ นักวิจัยชำนาญการพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

In this research investigation entitled “Ramkhamhaeng University Strategies for Enhancing the Production of Research for Utilization,” the researcher examines Ramkhamhaeng University (RU) strategies for enhancing the production of research for utilization. The researcher also studies problems and obstacles and offers recommendations for the utilization of research findings involving the public, policy, commerce, and creative works.

The researcher employed the qualitative method in carrying out this research investigation. Findings are as follows: Strategies in encouraging RU personnel to conduct research for utilization were (1) management; (2) motivating personnel; (3) personnel development; and (4) research distribution. Problems and obstacles in the utilization of research findings are as follows: 1) There are problems and obstacles in the utilization of research findings in the aspect of policy. There are no follow-ups and evaluations of the implementation of research findings. 2) There are problems and obstacles in the utilization of research findings in the aspect of the public. There is no system for maintaining an online database involving a system of public relations such that research findings can be distributed to members of the general public. 3) There are problems and obstacles in the utilization of research findings in the aspect of commerce. There is no connection between the university and the business sector. There is no integration of research and commerce, thereby precluding commercial benefits resulting from RU research. 4) There are problems and obstacles in the utilization of research findings vis-à-vis creative works. Research findings are not seriously used in developing creative works.

Keywords : Strategies for Enhancing the Production of Research; Utilization,
Ramkhamhaeng University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในยุทธศาสตร์ที่ 6 ว่าด้วยการนำประเทศพ้นวิกฤติ และขึ้นสู่การพัฒนา ด้วยงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ โดยการผลิตงานวิจัย และงานสร้างสรรค์เชิงบูรณาการที่แก้ปัญหาเร่งด่วน รวมทั้งชี้แนะ และตอบสนอง การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศให้สามารถ แข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแผน พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพการผลิตที่ตอบสนองความต้องการ ในการพัฒนาเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และสังคม การสร้างองค์ความรู้ และมูลค่าเพิ่มให้สามารถนำ ไปใช้ประโยชน์ และสามารถแข่งขันได้ในภูมิภาค อาเซียน สร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพสามารถตีพิมพ์ เผยแพร่ได้ในระดับนานาชาติ

การวิจัยเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักบริหาร และนักวิชาการโดยทั่วไป กล่าวคือ สามารถนำ งานวิจัยไปใช้ปรับปรุงแก้ไขทั้งในด้านนโยบายการ บริหาร และการส่งเสริมคุณภาพการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้านักวิจัย และผู้บริหาร ได้ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ผลงานวิจัยก็จะเป็น ประโยชน์ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการบริหาร เพราะการวิจัยจะทำให้เกิดความคิด ความเข้าใจ ใหม่ซึ่งผู้บริหารจะนำไปใช้เป็นหลักในการ ตัดสินใจ เป็นการช่วยให้การปฏิบัติงานได้ผลสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น การนำผลการวิจัยไปใช้มีความสำคัญมาก ต่อการวิจัย เพราะถ้าไม่มีการนำผลวิจัยไปใช้แล้ว การวิจัยก็จะเป็นเรื่องฟุ่มเฟือย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2537, หน้า 6)

การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย โดยการเผย แพร่ผลงานวิจัยให้สาธารณชนรับรู้ถึงสารประโยชน์ จากงานวิจัยอาจช่วยได้ระดับหนึ่ง แต่วิธีที่ดีที่สุด ก็คือ ให้บุคลากรที่มีส่วนใช้งานจริงจากงานวิจัย นั้นๆ ร่วมอยู่ในคณะทำงาน ตั้งแต่การเริ่มตั้งโจทย์ จนถึงขั้นตอนการติดตามประเมินผล ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ จึงไม่มีโอกาสขึ้นหิ้ง ยิ่งกว่านั้นอาจถูกใช้งานจริงตั้งแต่งานวิจัยยังไม่แล้ว เสร็จ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย, 2546, หน้า 6) ซึ่งจากผลการตรวจประเมินคุณภาพการ ศึกษาของคณะผู้ตรวจ ทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2554 พบว่า การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ยังมีจำนวนน้อย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ โดยการศึกษาเพื่อหาแนวทางกำหนดกลยุทธ์ใน การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไป ใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งศึกษาถึง ปัญหา และอุปสรรคของการนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ในด้านต่างๆ เพื่อคงไว้ซึ่งคุณค่างานวิจัย ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อรองรับการ ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งจากภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้าง งานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ และศึกษา ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ในการนำผลงาน วิจัยไปใช้ประโยชน์ เชิงสาธารณะ เชิงนโยบาย เชิง พาณิชย และงานสร้างสรรค์ ของมหาวิทยาลัย รามคำแหง

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง มี 3 ประเภท ได้แก่ (1) กลุ่มนักวิจัย (คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย) ที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (งบรายได้/งบแผ่นดิน/หน่วยงานภายนอก) ของปีงบประมาณ 2553 และ 2554 (2) ผู้ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา และ (3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive selection) เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักวิจัยที่ได้รับทุนปีงบประมาณ 2553 และ 2554 ใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับกลุ่มผู้รับทุน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 64 ตัวอย่าง (2) กลุ่มผู้ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ตัวอย่าง (3) กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 10 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดเก็บกับกลุ่มคณาจารย์ที่มีรายชื่อได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ผู้ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา และผู้บริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งประกอบด้วย รองอธิการบดี คณบดี หรือรองคณบดี ผู้อำนวยการ หรือ รองผู้อำนวยการ ของคณะ/สำนัก/สถาบัน

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงกลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เชิงสาธารณะ เชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ และงานสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดแผนและนโยบายในการส่งเสริมงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสรุปผลเป็นข้อค้นพบได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ กลยุทธ์ด้านการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร กลยุทธ์ด้านการพัฒนาบุคลากร และกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

1.1 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย (1) กำหนดเป็นภาระงานให้อาจารย์ทำวิจัย 1-2 เรื่องต่อปี (2) กำหนดรูปแบบกระบวนการทำวิจัยให้ครอบคลุมด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ (3) ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันสร้างงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม (4) กำหนดกรอบการสร้างงานวิจัยโดยการสนับสนุนงบประมาณ พร้อมทั้งบูรณาการความรู้ของคณาจารย์ ทุก คณะ/สำนัก มา

ทำงานร่วมกัน (5) สร้างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพในการประมวลผลงานวิจัยในมหาวิทยาลัย (6) กำหนดการจัดทำวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทของคณะ/สำนัก และมีสัดส่วนเหมาะสมกับบุคลากรในหน่วยงาน (7) จัดตั้งคณะผู้ช่วยนักวิจัยส่วนกลางในการประสานงานเพื่อการนำผลการวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะ (8) เปิดคลินิกวิจัยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดทำโครงการวิจัย รวมถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางด้านการวิจัย และ (9) ระบุรายละเอียดของการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในแบบฟอร์มข้อเสนอขอทุนอุดหนุนการวิจัยและมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน

1.2 กลยุทธ์ด้านการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร ประกอบด้วย (1) ให้ค่าตอบแทน หรือ ใบประกาศเกียรติคุณแก่นักวิจัยที่สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ (2) ระบุให้การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งในการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือนให้อยู่ในระดับดีเด่น (3) ให้ความเสมอภาคแก่บุคลากรในการพิจารณาจัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัย (4) การให้งบประมาณการวิจัยแก่ คณะ/สำนัก ควรเพิ่มเป็น 300,000 บาท สำหรับคณะที่มีศักยภาพควรได้รับจัดสรรมากกว่า 300,000 บาท (5) สรรหาแหล่งทุนจากภายนอก และสมทบทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัย รวมค่าแห่งเพื่อการจัดทำโครงการวิจัย และ (6) จัดประกวดหรือแข่งขันในการทำวิจัยโดยมีรางวัลให้

1.3 กลยุทธ์ด้านการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย (1) การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ผู้ผ่านเกณฑ์การอบรมได้รับทุนอุดหนุนเพื่อการทำงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (2) สร้างชุดอนุกรรมการส่งเสริมการวิจัย เพื่อช่วยเหลือระบบธุรการ และการของงบประมาณแก่นักวิจัยรุ่นใหม่ และ (3) สร้างเครือข่ายของนักวิจัย

เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนักวิจัย เพื่อให้เกิดงานวิจัยที่มีการบูรณาการ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง

1.4 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย (1) ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยสู่สาธารณะ และผู้เกี่ยวข้อง โดยเพิ่มช่องทางการเผยแพร่บนหน้าเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย (2) จัดเสวนาเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย โดยให้สถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นผู้จัดดำเนินการ และ (3) จัดงานนิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ภายนอกมหาวิทยาลัยได้ทราบ เพื่อให้ผลงานของคณาจารย์มีโอกาสนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะมากขึ้น

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เชิงสาธารณะ เชิงพาณิชย์ งานสร้างสรรค์ และ ปัญหาและอุปสรรคในด้านอื่นๆ ดังนี้

2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย ได้แก่ (1) ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลที่ได้จากการวิจัย และ ไม่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (2) ปัญหาทางด้านสมรรถภาพขององค์กรในการนำผลที่ได้ไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และ (3) ขาดการติดตาม และประเมินผลในการนำนโยบายที่เป็นผลจากงานวิจัยไปปฏิบัติ

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ ได้แก่ (1) ขาดระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อมโยงระบบการประชาสัมพันธ์ ที่ไม่นำงานวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะ (2) ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ภายนอกมหาวิทยาลัยได้ทราบ

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ได้แก่ (1) ด้านการเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ไม่มีการบูรณาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เพื่อทำในเชิงพาณิชย์ (2) การนำผลการวิจัยไปใช้ ในเชิงพาณิชย์มีองค์ประกอบหลายส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น เงินทุน ความผันแปรทางเศรษฐกิจ จึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดทำโครงการ

2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ประกอบด้วย (1) ผู้วิจัยยังขาดความรู้และความเข้าใจในเกณฑ์การประเมินตามตัวบ่งชี้ในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ (2) ไม่มีการวางแผนที่ชัดเจนก่อนการทำวิจัยในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ (3) ภาระงานสอนยังเป็นอุปสรรคต่อการทำงานวิจัย (4) ปัญหาและอุปสรรคจากด้านการสนับสนุนของหน่วยงาน ได้แก่ ไม่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหารระดับสูงไม่ได้คำนึงถึงผลการวิจัยที่ได้ ข้อเสนอแนะจึงไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ และอุปสรรคที่เกิดจากขั้นตอนการขอรับทุนวิจัย ขาดการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยที่เข้มแข็ง ไม่มีคนกลางประสานงานระหว่างนักวิจัย เพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และรูปแบบการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในชั้นเรียน

3. ข้อเสนอแนะในการสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และเพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้แก่

3.1 การสร้างงานวิจัยเพื่อสามารถนำผลงานไปใช้ประโยชน์ได้จริง มหาวิทยาลัยน่าจะมีหน่วยงานที่ประสานความร่วมมือกับ ภาครัฐ ภาค

เอกชน และชุมชน เพื่อแก้ปัญหาให้กับสังคมได้ โดยพิจารณาตามความต้องการของหน่วยงาน และชุมชนว่าต้องการด้านใด แล้วจึงสร้างโจทย์วิจัยร่วมกัน เพื่อให้เกิดการนำผลการวิจัยไปใช้ อันจะส่งผลต่อศักยภาพการดำเนินงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.2 การกำหนดนโยบายและทิศทางในการดำเนินการวิจัยควรทำแผน 5 ปี หรือ 10 ปี เพื่อการกำหนดทิศทางงานวิจัยว่าควรเป็นลักษณะใด โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (1) กำหนดกรอบการดำเนินงาน เป้าหมายว่ามหาวิทยาลัยจะไปทางไหนเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (2) นโยบายด้านการเผยแพร่ปรับให้ได้รับความสะดวก และรวดเร็วขึ้น (3) การสนับสนุนการสร้างงานวิจัยเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่สู่ประชาชนผ่านสาขาวิทยบริการฯ จังหวัดต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (4) กำหนดประเด็นปัญหางานวิจัย โดยการทำแบบสำรวจกลุ่มบุคลากรสาขาวิชาต่างๆ เพื่อการกำหนดประเด็นพร้อมการจัดตั้งงบประมาณเพื่อการวิจัย (5) การจัดตั้งทีมงานหรือผู้ประสานงาน และอำนวยความสะดวกของคณะ/สำนัก ที่คอยให้คำแนะนำแก่นักวิจัยในกระบวนการ และขั้นตอนต่างๆ ของการทำวิจัย และ (6) ให้ทุกคณะ/สำนัก/สถาบัน ทำแผนงานส่งเสริมการทำวิจัย และต้องทำตามแผนที่กำหนดไว้

3.3 การเพิ่มศักยภาพด้านการวิจัย ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับสถาบันต่างๆ ในนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (2) ผู้ผลิตงานวิจัยงานสร้างสรรค์ ควรได้รับเกียรติจากมหาวิทยาลัย ด้วยการจัดงานมอบรางวัล และสนับสนุนงบประมาณเพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ผลงานวิจัย (3) ตั้งหน่วยงานย่อยเพื่อการสร้างงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยเน้นพันธกิจในด้านการสนับสนุนการนำเสนอผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ และ (4) ควรมีการระดมความคิดเห็นของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยให้มีปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยกันพัฒนางานวิจัยให้มีศักยภาพทัดเทียมนานาสถาบันทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ

3.4 การสนับสนุนการสร้างงานวิจัยได้แก่

3.4.1 การสนับสนุนการสร้างงานวิจัยของพนักงานเข้ามาเป็นอาจารย์ใหม่ ควรดำเนินการดังนี้ (1) ในการรับบุคลากรเข้าทำงานควรสำเร็จการศึกษา “แผน ก” ทุกคน (2) ต้องทำผลงานทางวิชาการภายใน 3 ปี (3) ต้องมีหน่วยงานดำเนินการติดตามผล และรายงานมหาวิทยาลัย (4) ต้องมีบทความลงวารสารปีละ 2 เรื่อง และ (5) ต้องทำวิจัยสถาบัน

3.4.2 การสนับสนุนบุคลากรในการสร้างงานวิจัย มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนนักวิจัย ดังนี้ (1) ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับคณะ สำนักมากขึ้น (2) ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น (3) มีเงินรางวัลให้กับงานวิจัยที่ใช้ประโยชน์ได้จริง และ (4) ควรส่งงานวิจัยที่มีคุณภาพที่ผ่านเกณฑ์ไปยังผู้ใช้โดยตรง เพื่อนำไปเผยแพร่ โดยส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.4.3 การสนับสนุนการสร้างงานวิจัยสถาบัน ในส่วนของสาขาวิทยบริการฯ อยากรให้ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์จริง ในส่วนงานวิจัยระดับคณะควรเน้นการวิจัยที่พัฒนาให้เป็นชุมชนต้นแบบเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3.4.4 การสร้างแรงจูงใจ มหาวิทยาลัยควรดำเนินการ ดังนี้ (1) ลดภาระงานประจำเพื่อให้สามารถทุ่มเทเวลาได้อย่างเต็มที่ เช่น ลดภาระการสอน โดยให้สิทธิอาจารย์ที่ทำงานวิจัยลดชั่วโมงการสอนลง โดยพิจารณาจากผลที่ได้จากการวิจัย ซึ่งจะต้องมีผลการวิจัยกลับมา ในกรณีที่ไม่มีผลการวิจัยกลับมาต้องมีการลงโทษ และในขณะเดียวกันต้องมีรางวัลให้สำหรับผู้ที่มผลงาน (2) จัดหาพี่เลี้ยงงานวิจัย อาจทำเป็นส่วนกลางหรือจัดไว้ ในส่วนของคณะ/สำนัก หรือ อาจขอให้อาจารย์ที่สามารถสละเวลาได้มาช่วยงานในส่วนนี้ (3) มหาวิทยาลัยควรกำหนดกรอบและทิศทางในการส่งเสริมการสร้างงานวิจัย ซึ่งเป็นหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนาในการเสนอต้นเรื่องขึ้นไป และมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนหัวข้อวิจัยที่เป็นประโยชน์ในเชิงนโยบาย งานสร้างสรรค์ และงานพัฒนาตำรา/การเรียนการสอน โดยให้เหมาะสมกับขอบเขต และคุณภาพที่จะได้จากการวิจัย และ (4) มหาวิทยาลัยต้องสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลวิจัยกับนักวิจัยดีเด่น ในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ เช่น เงินรางวัล การขึ้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การประกวดให้รางวัล และควรสนับสนุนวิชาการอย่างจริงจัง

3.5 กระบวนการพิจารณาทุนวิจัย และขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการต่างๆ ต้องมีการพัฒนา และไม่ซับซ้อนมากนัก ควรมีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทาง เพื่อให้ข้อมูลและคำแนะนำในการจัดทำโครงการวิจัยที่ชัดเจน มหาวิทยาลัยควรมีการสำรวจหัวเรื่อง หรือเรื่องที่เป็นปัญหาสามารถนำมาทำวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย และ ลดขั้นตอน ทุกระเบียบที่ยุงยาก รวมถึงการส่งเสริมด้านทุนให้เพียงพอ

แก่ความต้องการของบุคลากรที่ต้องการทำวิจัย และคณะ/สำนัก ควรจัดตั้งทีมงานในการอำนวยความสะดวกให้แก่คณาจารย์และบุคลากรที่จัดทำโครงการวิจัย รวมทั้งให้มีกระบวนการในการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย เป็นไปด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

3.6 ประสิทธิภาพของนักวิจัย ข้อเสนอแนะในการสร้างนักวิจัยที่มีประสิทธิภาพ คือ (1) ควรลงทุนด้านการศึกษาและวิชาการใหม่ทั้งหมด เพื่อให้เทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัย (2) การต่อยอดผลการวิจัยเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ในเชิงพาณิชย์ โดยอาจจะประสานกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการขายสิทธิเป็นตัวเงิน

3.7 การเพิ่มศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ (1) ควรส่งเสริมการนำผลงานที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) สนับสนุนให้ทำวิจัยตามองค์ประกอบ และตัวชี้วัดที่มหาวิทยาลัยต้องรายงานผลตามนโยบายที่กำหนดไว้ และ (3) ควรมีการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง เพื่อส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3.8 การเผยแพร่ผลงานวิจัย ในการเผยแพร่ผลงานวิจัย ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดหาแหล่งตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยสู่สาธารณชน และผู้เกี่ยวข้อง และต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนการเผยแพร่งานวิจัยทางสังคมศาสตร์มากขึ้น ซึ่งไม่เหมือนงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ จึงอาจมีปัญหาของการสร้างนวัตกรรมทางสังคมและ

การนำไปใช้ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยหาแหล่งที่เผยแพร่ รองรับผลงานวิจัย และควรส่งเสริมให้หน่วยงานส่งผลงาน หรือสามารถนำผลงานไปนำเสนอในระดับชาติและนานาชาติได้

การอภิปรายผล

ผลการศึกษา ความคิดเห็นในการสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากสถานการณ์ปัจจุบันการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ยังไม่มีกลยุทธ์ที่ชัดเจน การสร้างกลยุทธ์จึงเป็นเรื่องสำคัญ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อน กลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจการอภิปรายในประเด็น ต่อไปนี้

1. การจัดตั้งหน่วยงานย่อยของสถาบันวิจัยและพัฒนา ให้ปฏิบัติงานด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยประสานการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ และเอกชน ที่มีศักยภาพในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งจะต้องสร้างโจทย์การวิจัยร่วมกัน เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้กับหน่วยงาน ชุมชน และสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ที่มีพันธกิจในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถการวิจัยของชาติ เพื่อให้เกิดการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และเชิงสาธารณะ โดยใช้ทรัพยากร และเครือข่ายการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ม.ป.ป.) และแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์

จากงานวิจัยของ Mario and Silvia (2013, p. 21) ด้านวิธีการสร้างงานวิจัยที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้ และนวัตกรรม คือ การสร้างเครือข่ายกับมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มธุรกิจ นักวิจัย และองค์กรชุมชน เพื่อเปิดพื้นที่วิจัย และผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้จริง อันจะสอดคล้องกับงานแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2540) ในด้านของการให้ผู้ใช่เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างงานวิจัยทุกกระบวนการ นอกจากนี้ในการจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยโดยควรเชิญหน่วยงานหรือชุมชนมาร่วมอภิปราย และจัดประชุมร่วมกัน จะเห็นว่ากระบวนการเพื่อกำหนดผลการวิจัยไปสู่ผู้ใช้ประโยชน์ จะต้องเป็นกระบวนการที่มีความร่วมมือกันของหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัย นักวิจัย และผู้ให้ผลงานวิจัยโดยทั้งสามฝ่ายจะต้องยื่นมือเข้ามาประสานกันเป็น “ฝ่ายรุก” หรือ “ฝ่ายกระทำ” ด้วยกัน จึงจะเกิดการนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง (จิตสุมาน เล็กบางพลัด 2558)

2. การสร้างแรงจูงใจโดยการลดภาระงานประจำ เพื่อให้สามารถทุ่มเทเวลาได้อย่างเต็มที่ เช่น ลดภาระการสอน ด้วยการให้สิทธิอาจารย์ที่ทำงานวิจัยลดชั่วโมงการสอนลง โดยดูจากผลที่ได้จากการวิจัย ซึ่งจะต้องมีผลการวิจัยกลับมา ในกรณีที่ไม่ได้มีผลการวิจัยกลับมาต้องมีการลงโทษ และในขณะเดียวกันต้องมีรางวัลให้สำหรับผู้ที่มีผลงานการสร้างแรงจูงใจโดยการจัดหาพี่เลี้ยงช่วยงานวิจัย อาจทำเป็นส่วนกลาง หรือจัดไว้ในส่วนของ คณะ/สำนัก ก็ได้ ซึ่งอาจจะขอให้อาจารย์ที่สามารถสละเวลาได้มาช่วยงานในส่วนนี้ รวมถึงการสนับสนุนหัวข้อวิจัยที่เป็นประโยชน์ในเชิงนโยบาย สร้างสรรค์ และงาน

พัฒนาตำรา/การเรียนการสอน โดยให้เหมาะสมกับขอบเขต และคุณภาพที่จะได้จากการวิจัย และมหาวิทยาลัยต้องสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลกับนักวิจัยดีเด่น ในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ เช่น เงินรางวัล เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การประกวดผลงานวิจัย และควรสนับสนุนวิชาการอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ สมญา อินทรเกษตร (2555) ที่เห็นว่า ระบบรางวัล และสิ่งจูงใจนักวิจัยในการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วยรางวัลของความสำเร็จในการวิจัย ค่าชมเชย และการยกย่อง

3. ปัญหา และอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยเกิดจากตัวผู้วิจัยเองยังขาดความรู้และความเข้าใจ ในเกณฑ์การประเมินตามตัวบ่งชี้ในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ การเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ไม่มีการบูรณาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกันเพื่อทำงานในเชิงพาณิชย์ ไม่มีการวางแผนที่ชัดเจนก่อนการทำวิจัย ไม่มีผู้เชี่ยวชาญในการกลั่นกรองศักยภาพของนักวิจัย ผู้บริหารระดับสูงไม่ได้คำนึงถึงผลที่ได้จากการวิจัย ข้อเสนอแนะจึงไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ขั้นตอนการขอรับทุนวิจัย ขาดการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยที่เข้มแข็งไม่มีคนกลางประสานงานระหว่างนักวิจัยเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และผู้วิจัยทำวิจัยแล้วไม่รู้ว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ทั้ง 4 ด้านหรือไม่ ทั้งนี้ ปัญหาต่างๆ จะได้รับการแก้ไข หากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะสอดคล้องกับงาน

วิจัยของ จินตนาภา โสภณ (2539) ที่ว่าปัญหาอุปสรรคที่พบบ่อย คือ ขาดการส่งเสริมให้ผลงานวิจัยถูกเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้ประโยชน์ และผลงานวิจัยขาดความสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำไปสู่ระดับปฏิบัติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2536) ที่ว่าอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประกอบด้วยปัจจัยหลักในด้าน คุณภาพของงานวิจัย ผู้บริหาร และระบบการบริหารงาน และระบบและวิธีการเผยแพร่รวมทั้งงานวิจัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยกลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. สนับสนุนให้มีการสร้างงานวิจัย โดยสร้างขวัญ กำลังใจ และแรงจูงใจให้กับผู้วิจัย โดยกำหนดเป็นเกณฑ์การประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือนให้อยู่ในระดับดีเด่น เนื่องจากสามารถผลิตผลงานทางวิชาการให้แก่มหาวิทยาลัยได้ และเกิดประโยชน์แก่สังคม

2. ควรมีคณะกรรมการคัดกรองที่รวบรวมผลงานวิจัยและข้อเสนอแนะ นำเสนอผู้บริหารเพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบาย หรือแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง มิใช่เป็นการรับทราบเพียงอย่างเดียว

3. การกำหนดกรอบการดำเนินงานด้านการสร้างงานวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดเพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการทำวิจัยของ คณะ/สำนัก และในด้านการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยควรทำการสำรวจบุคลากรกลุ่มต่างๆ เพื่อจะได้หัวข้อเรื่องวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรกลุ่มต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

4. การจัดตั้งคณะทำงานสนับสนุนการวิจัยขึ้นในแต่ละ คณะ/สำนัก เพื่ออำนวยความสะดวกด้านธุรการในการประสานขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่เริ่มจัดทำโครงการวิจัยจนแล้วเสร็จ

5. เปิดคลินิกวิจัย เพื่อการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

6. ปรับปรุงขั้นตอนขอทุนอุดหนุนการวิจัยให้มีการพิจารณาแบบกัลยาณมิตร เพื่อให้เกิดการสนับสนุนการจัดทำโครงการวิจัยอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- จิตสุมาน เลิกบางพลัด. (2558). การศึกษาอิสระตามการรับรู้ของนักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 5(1), 16-29
- จินตนาภา ไสยณ. (2539). การศึกษาสภาพการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยปี 2526:การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, กองนโยบายและวางแผนการวิจัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2540). การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- สมญา อินทรเกษตร. (2555). การนำกลยุทธ์ด้านการวิจัยไปปฏิบัติของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). การวิเคราะห์ผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยกับประโยชน์ในการบริหารงาน. 13 สิงหาคม 2537, ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2536). สภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ที. พี. พรินท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553). ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2557, จาก https://reg.mfu.ac.th/research/pdf/research_strategy51-53.pdf
- Mario, B., & Silvia, P. (2013). The international doctorate in design and innovation a model for European-Mediterranean education and research. *Strategic Design Research Journal*, 6(1), 20-28.